

N:o 12.

Ank. till Riksd. kansli den 18 april 1893, kl. 5 e. m.

Första Kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande n:o 6, i anledning af väckta motioner rörande från grannland till gränsort öfverlemnade nödstälde svenske undersåtars fortskaffande.

Uti en inom Första Kammaren väckt och till andra tillfälliga utskottet öfverlemnad motion, n:o 24, har herr *Victor Ekenman*, med hvilken herr *G. Rudebeck* instämt, funnit sig böra hemställa: att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes föreskrifva, att fattigvårdsstyrelse å svensk gränsort måtte för kostnad för och besvär vid understöds lemnanne enligt kongl. kungörelsen den 9 juni 1871 erhålla godtgörelse efter hvar månad eller ock måtte vidtaga annan åtgärd, för att syftet med motionen måtte vinnas.

Till utskottet har kammaren för utlåtande jemväl öfverlemnadt ett af Andra Kammaren på grund af herr *E. Olssons* i Kyrkebol derinom väckta motioner, n:is 116 och 209, för dess del fattadt beslut: att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke åtgärder kunde vidtagas i syfte att i möjligaste mån befria fattigvårdsstyrelse inom gränskommun, der Konungens befallningshafvande icke har sitt säte, från befattningen med fortskaffande af från grannländer hitförpassade arbetsföre men nödstälde svenske medborgare, hvilka af myndighet utom riket aflemnas å svensk gränsort, der de icke hafva sina hemvist.

Det utskott, som inom Andra Kammaren beredt ärendet, erinrar i sitt deröfver afgifna betänkande, att öfverenskommelser träffats mellan Sverige, Norge och Danmark om hemsändandet af deras medellöse undersåtar, dervid bestämts om dessas öfverlemnande till polismyndighet å gränsort inom det land, den medellöse tillhörde. I enlighet med gällande fattigvårdsförordning samt kongl. kungörelsen den 9 juni 1871 åligger fattigvårdsstyrelse å sådan gränsort, der Konungens befallnings-

hafvande icke har sitt säte, att förskottera den kostnad, som kunde krävas för beredande af nödtorftigt uppehälle under högst 14 dagars tid åt arbetsföre men nödstälde svenske medborgare, hvilka af myndighet utom riket dit öfverlemnades utan att der hafva sitt hemvist; och förklarades berörda styrelse berättigad att för sålunda lemnadt understöd undfå godtgörelse af staten, efter ansökning, som borde ingifvas till länsstyrelsen för hvarje år inom januari månads utgång det påföljande året, och hvilken vidare med yttrande af länsstyrelsen före den 15 nästa mars borde till Kongl. Maj:t insändas.

För att kunna bedöma, i hvad mån motionärernas framställningar kunde ega en mera allmän betydelse, har Andra Kammarens utskott begärt och från kongl. ecklesiastikdepartementet erhållit följande tablå öfver »understöd, som på grund af kongl. kungörelsen den 9 juni 1871 lemnats af fattigvårdsstyrelser å svenska gränsorter»:

År	Eda	Dals-Ed	Ödsköld	Helsingborg	Ystad	Strömstad	Landskrona	Arvika
1891	374 14	121 —	10 —	10 —	39 —			
1890	408 05	41 —			52 —	13 —		
1889	318 30	24 —			10 —	78 40		
1888	466 60				16 75	85 —		
1887	328 90				11 60	61 50		
1886	313 75				4 95	76 18		
1885	304 40*				74 —	13 75		
1884	213 15				23 80	31 50		
1883	260 83				28 50	35 —		
1882	287 10				21 50	112 —		
1881	183 10				119 55	7 —		
1880	128 35				18 40			
1879	244 43				29 77		64 60	
1878	77 96**							
1877					7 41	54 55		7 —
1876					3 —			3 50
1975					10 71			34 40
1874								23 25
1873								11 25

* Sökt godtgörelse 13 kr. 90 öre för skrifmaterialier vägrades.

** Sökt godtgörelse 3 kr. för porto och kommissionärsarfvode vägrades.

Häraf inhemtas, att det blott är Eda socken i Vermland och möjligen ock Dals-Eds socken i Dalsland, hvilka kunna sägas vara i anmärkningsvärd grad besvärade af den nuvarande anordningen. Utskottet upplyser derjemte, att i Eda socken de under 1891 hemsända personernas antal uppgått till 60—70; att under 1892 dessas antal vuxit till 140—150, för hvilkas hemsändande förskotterats mer än 700 kronor; samt att i Dals-Eds socken under 1891 på detta sätt fortskaffats omkring 20 personer, men under 1892, enligt ene motionärens uppgift, 71 personer.

Det torde vara obestriddigt, att åtminstone i det först anmärkta fallet såväl kommunens ekonomiska resurser som dess fattigvårdsstyrelses tid och arbete väl starkt tagas i anspråk för här ifrågavarande bestyr, hvadan billigt synes vara, att någon lättnad må kunna dem beredas. Men då, såsom af den meddelade tablån visas, öfriga gränsorter icke kunna sägas vara i minsta mån tryckta af den öfverklagade anordningen, torde något Riksdagens ingripande för densammas ändrande icke vara af behovet påkalladt, då ju Eda och Dals-Eds socknar hafva sig öppet lemnadt att i vanlig väg hos Kongl. Maj:t andraga, hvad de i förevarande afseende kunna för vinnande af önskad lättnad finna skäligt. På grund häraf finner sig utskottet icke kunna tillstyrka någon Riksdagens åtgärd i saken, utan hemställer,

att Första Kammaren måtte finna herr Ekenmans motion och Andra Kammarens beslut icke för närvarande till någon åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 april 1893.

På utskottets vägnar:

SIGFRID WIESELGREN.
